

ממתק לשיבת

זמני השבת
יחסי תל אביב חיפה באר שבע
ניסית השבת 4:45 4:59 4:49 5:03
אאת השבת 5:59 6:00 5:59 6:02

נהנים עם איצו

שלוש לך יומני הקר,
אל תשאל מה קרה בפתח
שלנו בימים האחרונים!
תקבכת שפזאת... פתאום, כל
תלמידי הפתח נחלקו לשלוש מחנות,
וכלם רבו עם כלם.

גם אני הייתי מערב, גם אני כעסתי
ונפגעתי, אבל הרגשתי שמכרחים לעשות
משהו כדי לשנות את המצב. נגשתי
להתיעץ עם אבא שלי, ולהפתעתי, הוא
הזמין אותי לשיבת ללמד אתו מאמר
חסידות קצר. ישבנו ולמדנו ואני פתאום
הבנתי מהו הדבר הפנימי האמתי שמניע
כל מחלקת. למדתי מהו ה'אני', מה
הדרישות שלו, ואיך צריך לדבר אליו
ולחנך אותו, כדי שלא ייצר מחלוקות...

"בכלל לא חשבתי שבספרי חסידות, אני
יכול למצא רעיונות כאלו שמושגים",
התפלאתי.

אבא שלי חזק וענה: "תאר לעצמך,
שאתה מקבל הלואה גדולה וטובה
ממישהו. מה דעתך, נכון לא כדאי סתם
להניח אותה בצד?"

"בפרשת השבוע אנחנו מצויים להלוות
כסף זה לזה: 'אם כסף תלוה את עמי'.
השם עושה בעצמו את כל המצוות שהוא
מצוה אותנו לעשות, וגם הוא נותן לנו
'הלואה', כדי שנוכל להסדר פאן בעולם.

"ומהי אותה הלואה? כוחות ושפע של
תורה, ובקור 'סודות התורה' – תורת
החסידות, כדי שנוכל לעשות את
תפקידינו בעולם בצורה הטובה ביותר".

אז לקחתי את ההלואה, הבאתי חלק
ממנה לכתה, וברוך ה', האוירה השתנתה.

שליך, אלי

אכל לנשמה

תל-אביב-יפו
Tel-Aviv-Yaffo
שולם - P.P.
67'ש

תקציר: הקסיד הנמרץ וסוחר הבולים, ר' יצחק נגיס, יצר קשרי ידידות עם סוחר יהודי
בשם מר טנקל. הוא נסה לקרבו ליהדות, אך זה לא היה קל...

רציתי שבינו מי פה אחראי בשכונה, זה
הכל!".
כן. הבנו יפה מאוד מי כאן המנהיג ולא
היתה לנו כל פונה להתעמת אתו. "זזנו!",
הודעתי קצרות לחברי ופניתי לאחור. ואז
שמעתי מאחורי קול צלול ונעים. "רגע!
אל תלכו!".

הסתובבתי בחזרה וראיתי ילד אחד מן
החבורה מישיר מבטו אל צ'יקו. "רק
שתדע לך, צ'יקו, שאתה לא בסדר!", אמר
אותו ילד באמץ. "הם באו לארגן פה ארוע
בשבילנו ואתה ככה זורק אותם
מהשכונה... זה לא יפה! תביא, תביא
פליך אחד!", פנה אלי הילד האמץ.
הבטתי בו בפליאה, האם אינו חושש
מצ'יקו המגדל?

אבל צ'יקו לא עשה לו כלום! רק חקה
אותו בלעג: "לא יפה, לא יפה". הנער הלא
מכר נטל בשקט את הדף מידי ותחב אותו
בחזרה מתחת למגב ה'למבורגני'!... הוא
פנה אלינו בחזרה. "אל תשימו לב. אני
אבוא לארוע הזה. גם צ'יקו יבוא בסוף,
אל תבהלו ממנו", הוסיף והביט בצ'יקו
בחצי חיוך. "הוא לא פזה מפחיד כמו
שהוא נראה", אמר וזכה בתגובה למבט
זועם כל פה, שלקחנו את הרגלים
והסתלקנו מן המקום בזריזות, לפני
שתתלקח שם מריבה של ממש. המבט
של צ'יקו לא בשר טובות כלל וכלל, לילד
האמץ ההוא...

את הדרך חזרה עשינו בשתיקה. הרגשה
מעורבת של עלבון וזעם. רק כשנפרדנו
בסוף זה מזה צחקנו על עצמנו שמה
פתאום אנחנו מתרגשים כל פה מנער
מסכן שלא יודע איך להפגין את כוחו
אלא בשיטות שפאלו. שוב התפעלנו יחד
מן הילד האמץ – פה קראנו לו כי לא
ידענו את שמו – והחלטנו שלא נותר.
החלטתנו היתה נחושה, להגיע לשם שוב
בלילה ולהציף את השכונה בפליקים!

תקציר: שניאור ומנחם בפעילות פרסום עשרת
הדברות בשכונה הלא מפרת, שכונת שהם, כשלפתע...

צ'יקו מאים

"אפשר לדעת מה אתם עושים בשכונה
שלנו?", צץ מולנו נער מגדל, גבה קומה
ומבט עזון בעיניו. הייתי אז בדיוק ליד
רכב יקרתי במיוחד. איזה ג'פ שטח כסוף
בשם 'למבורגני'. פבר שמתי את הפליך
על השמשה. הנער תלש בגסות את
הפליך והביט בו במבט אטום. "חבל לך
על הזמן!", קמט את הדף והשליכו על
הקביש. "אף אחד לא יבוא. אין לך גם
זכות לבוא ולהתערב לנו כאן בחיים!".

הוא עמד מולנו כמו עוצר אותנו
מלהמשיך. הבטנו בו בתדהמה ובכאב.
מה עשינו לו?! נסיתי לדבר על לבו.
"סליחה! אנחנו לא באנו להפריע לאף
אחד! מי שירצה לבוא יבוא. לא כופים על
אף אחד". התכופפתי והרמתי את הדף
המקמט. "הנה", אמרתי והצבעתי על
ה'למבורגני' המהדר. "אולי בעל הרכב
הזה היה רוצה לשמע את עשרת הדברות.
למה שלא ידע על הארוע?". אבל התגובה
שקבלתי היתה מפחידה. הנער הגבוה
קרב את פרצופו לפני וסגן מבין שניו:
"אם אתה דוקא רוצה לדעת, האוטו הזה
הוא של אבא שלי! פה שאם אני לא
מסכים אין לך שום זכות לנגע בו. הבנת?
עכשו ס'תלקו מכאן וזה!".

לא מהרנו לקיים את צויו. אחרי הכל
היינו כמה והוא היה רק אחד. אלא שהוא
גחך פתאום. "אז אתם גבורים גדולים.
אה? נו, נו. בשביל זה יש חברים..." הוא
תקע שתי אצבעות בפיו ושריקה עזה
הדהדה באויר. בטרם תפסנו כמה
הסתבכנו פבר היינו מקפים בקבוצת
נערים קולגית. "מה קרה צ'יקו? הם עשו
לך משהו?", חקר מישהו.

"מה פתאום!", נעלב צ'יקו. "אתה חושב
שאני צריך עזרה נגדם? הגזמת! סתם

דמות מהפרשה

תמי טעמי

ביום ראשון, כשחזרתי הביתה מבית הספר, הפתעתי לראות שהשלחן ריק. כבר התרגלתי שאמא מכינה לי את הארוחה כל יום ועורכת אותה על השלחן. היא גם אומרת תמיד שזה כדי שיהיה לי כוח ללמד... מה קרה הפעם?

על השלחן היה פתק צהב קטן: "הלחם נמצא במקפיא, צריך לחמם אותו במיקרוגל. הארוחה נמצא במקרר, צריך לחמם אותו עשר דקות על הכירים. יש שניצל מפשר על השיש, צריך לטגן אותו במחבת הבשרית שבמגרה השלישית"...

בעודי תמהה לפשר השנוי, צץ אבא מאחורי עם שאלה: "איך יותר נחמד לך, כשהאכל נמצא בארון ובמקרר ואת צריכה ללקט ולהכין אותו, או כשהוא ערוך ומוכן על השלחן?"

"כשהוא על השלחן, ברור", השבתי מיד.

"בדיוק", אמר לי אבא. "זה מה שאמר הקדוש ברוך הוא למשה: 'ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם' – עליך לשים בפני עם ישראל את התורה והמצוות יחד עם טעמיהם מוכנים, כמו שלחן עם אכל מוכן הערוך לפני האדם! ולא תאמר: מספיק ללמד אותם את הדינים, ואלו את הטעמים יחפשו בעצמם..."

קוראים בענין

הנשמה הגבוהה

שנים רבות לא נפקדו בני-הזוג בפרי בטן. בכל שנה היתה האשה באה לפני הבעל-שם טוב ומתחננת לפניו כי יברך אותה בילדים. לבסוף נתרצה לה הצדיק והבטיח לה כי תזכה לחבלק בן.

ואכן, לא חלפה שנה ונולד הבן. שמחה יתרה נגרמה להוריו מהעבדה שהילד נחן בחן ובחכמה בלתי-רגילים והתפתח במהירות. כעבר שנתים באו בני-הזוג עם הילד אל הבעל-שם-טוב, לקבל את ברפתו שיזכו לגדלו כראוי. הצדיק לקח את הילד, חבקו ונשקו על ראשו, ולאחר מכן החזירו לאמו.

ההורים המאשרים שבו לביתם שמחים וטובי-לב, אבל אז חלה הילד פתאום וכעבר זמן קצר נפטר. האסון היה קשה מנשוא, וההורים השבורים החליטו לחזר מיד אל הבעל-שם-טוב.

הבעל-שם-טוב הביע את השתתפותו בצערם, ואמר: אספר לכם ספור.

לפני שנים רבות חי מלך גדול. דבר אחד העיב את אשורו: לא היו לו ילדים. אחד מיועצי המלך הגה רעיון. "עליך לגזר גזרה, כי אם בתוך שנה לא תזכה להתברך בפרי בטן, יגרשו כל היהודים מבתיהם וכל רכושם יחרם. כשהיהודים מתפללים וזועקים, אלקיהם נענה לתפלתם. אחרי שתגזר את הגזרה הזאת, ודאי

יתפללו עליך ותפלתם תתקבל".

עשה המלך פעצת היועץ והכריז על הגזרה החדשה. בכל מקום שאליו הגיע דבר המלך, אבל גדול ליהודים, ותפלות ותעניות נקבעו לרב. ואמנם, הקדוש-ברוך-הוא שמע את תפלתם, והבשורה המרגינה פשטה במדינה: המלך והמלכה חבקו בו.

הפסיק הבעל-שם-טוב לרנע את ספורו, ואחר-כך המשיך: כאשר פסקו בשמים שיולד בן למלך, סרבו הנשמות לרדת ולהולד אצל מי שגזר גזרה חמורה כל-כך על היהודים. רק נשמה גבוהה אחת מסרה את עצמה לבצוע ההחלטה. זו היתה נשמתו של בן המלך.

חכם ונבון היה הילד, אהוב על הבריות ושוחר חכמה מטבעו. אביו מסרו בידי הטובים שבמורים, אולם אלה לא עמדו בקצב תפיסתו המהירה. הוא החכים והלך עד שמוריו לא יכלו עוד ללמדו.

יום אחד אמר הבן לאביו המלך: "אבי הוקר, כל מה שלמדוני מורי אני יודע, ונפשי חפצה ללמד עוד חכמות ומדעים".

צוה המלך להזמין אליו את הכמר הראשי, שנחשב בעיניו חכם מפלא. בקש המלך מהכמר ללמד את בנו, והבטיח לו בית נחמד בחצר הארמון להתגורר בו, ומשכרת נאה מאת המלך.

נענה הכמר להצעה, אך התנה תנאי אחד: "בכל יום אפסיק את הלמודים לשעתים, שבהן אתבודד ואעסק בעבודת הקדש. בשעות האלה יאסר על כל אדם להכנס לחדר".

מעשה שקד הנער על תכנית למודים עמוסה

ומעמיקה, בפקוחו הצמוד של הכמר. יום אחד גברה סקרנותו של הנער, והוא החליט להתגנב לחדרו של הכמר. הוא הסתתר בחדר וצפה בכמר הנועל היטב את הדלת, ואז מוציא שק מהארון, ומתעטף בטלית ומתעטף בתפלין.

לבו של הנער הלם בחזקה. הוא לא התאפק, יצא ממחבואו וקרא: "יהודי אתה, מדוע הסתרת זאת ממני?!". הכמר החויר, פחד רב נשקף מעיניו. "הבטח לי כי לא תגלה דבר וחצי דבר מכל אשר ראית", התחנן.

תגובת הנער היתה מפתיעה: "מורי הוקר, כבר זמן רב אני מתענג בדת היהודים. אנא, למדני תורה".

מאז עסקו הכמר והנסיך שעות רבות בלמוד התורה. פעם אחת, בתם הלמוד, הביע הנסיך את שאיפתו להתגבר ולהיות יהודי. הכמר נסה להניא את הנסיך מהרעיון, אולם הנער היה נחרץ.

כשראה הכמר כי הנער נחוש בדעתו, הגה תכנית מפרטת. הנער הודיע לאביו כי למד די והותר מהכמר, וכעת הוא מענין לנסע למדינה אחרת ולקנות עוד ידע. קשתה הפרדה על המלך, אך מאהבתו לבנו נעתר לו. הוא צידו

בסכום כסף גדול, כדי שיוכל להסתדר במדינה הזרה.

מרכבת המלך הביאה את הנסיך עד הגבול, ומשם המשיך הנסיך את דרכו לבדו. הוא בא לעיר רחוקה, ונתקבל בחמימות אצל הקהלה המקומית. כאשר חש את עצמו בטוח כל צרכו, פנה אל הרב ובעזרתו התגבר בדת וכדין.

בן המלך הקדיש את כל זמנו לעבודת השם ולהתעלות בתורה ובתפלה. לאחר שנים רבות נפטר, ואיש לא ידע עליו דבר מלבד צדקותו המפלאה והיותו גר-צדק.

סיים הבעל-שם-טוב את ספורו, ואמר: "כאשר עלתה נשמת הנסיך לשמים, רצו להעלותה לעולם עליון ומפלא, אבל אז בא מקטרג אחד וטען כי לדרגה גבוהה כזאת יכול להגיע רק מי שנולד לאם יהודיה וינק את היהדות עם חלב אמו. הסכימו בשמים שהנשמה תרד שוב למטה, ותולד לאם יהודיה, שתגדל אותו שנתים"...

הרים הבעל-שם-טוב את עיניו אל הורי הילד ושאל: "האם אתם מבינים עכשו איזו נשמה גבוהה היתה נשמת בנכם?"

לאחר שתיקה ארכה שאלו ההורים מה עליהם לעשות עכשו. הבעל-שם-טוב הורה לבעל להיות שמש בית-כנסת, לאסוף את הילדים לעניית 'אמן' ולהגביה את הפעוטות לנשק את ספר-התורה. לאשה הורה לסייע ליולדות ובמיחד ליולדות עניות.

כעבר שנתים זכו בני הזוג להפקד בבו, אשר נודע כאחד מגדולי החסידות, הלוא הוא רבי אהרן מקרלין.

מחכימים ונהנים

שקר ונאווה

פעם שבת רבי יחזקאל משינובה (בנו של רבי חיים מצאנז) אצל אחד מחסידיו שהתגורר בעיר אחרת. לכבודו קרצפו וצחצחו את הבית, והחסיד גם העמיד על השלחן מנורה גדולה, מכספת.

לפני הדלקת הנרות נכנס הצדיק לחדר וראה את החסיד, מנין השיגה ידו לקנות מנורת כסף גדולה כל-כך. ענה החסיד: "המנורה אינה עשויה מכסף, היא רק מצפה כסף".

הצדיק, שהיה ידוע באהבתו את האמת, הגיב: "גם שקר וגם נאווה!", וצוה להסירה מהשלחן...

בנית משפחת גאולה

שרי: אני לא מבינה, אנהנו קוראים השבת את פרשת השקלים, אבל אנהנו נותנים את השקלים רק בערב פורים?

צביקה: נכון, אבל אנהנו לא נתן שקלים, אלא חצאי שקלים.

פיני: ואם אני רוצה לתת שקל שלם - זה לא יותר טוב?

צביקה: נותנים דוקא חצאי שקלים, כי זוהי הפצוה בתורה. בני ישראל בפתך נצטוו לתת פחצית השקל.

שרי: איזה יפי! אז יש לנו פצוה שאנהנו עושים אותה היום, בדיוק כמו שעשו אותה פעם, בפתך, ואחר כך בזמן בית המקדש.

אבא: דוקא את הפצוה הזאת אנהנו ממש לא עושים כמו שעשו בזמן המקדש. הרי אז, מכל חצאי השקלים שנתרמו, היו קונים את קרבנות התמיד של כל השנה! כך כל יהודי, היה שוקף בקרבן התמיד! הקרבן שפפר על כל העם, בכל יום... חצאי השקלים שאנהנו נותנים היום, הם רק זכר למחצית השקל שהיו אוספים פעם. וזה גורם לנו לבקש מכל הלב שנתנה ממש במהרה לקיים שוב את פצות פחצית השקל כפי שהיא באמת, ונתרם אותה לבית המקדש הבנוי בירושלים.